

Az Egyházi Főhatóság tevékenysége

■ A 2003. év első felében az Egyházi Képviselő Tanács rendkívüli ülését január 23-án tartotta, ahol körvonalazta a költségvetést és más, pénzügyi és gazdasági vonatkozású ügyeket, I. évnegyedi rendes ülését pedig március 27-én. Január 22-én Kolozsváron ülésezett egyházunk Testvéregyházközi Bizottsága. Napirenden szerepeltek új testvérkapcsolatok, további kapcsolatok teremtésének feltételei, a 2003. évi zárandoklatok rendje, az erdélyi utazások feljavításának esélye és az egyházköri képviselők beszámolója a 2002. évi kapcsolatokról.

Egyházköri munka

■ A 2002-es év munkáját számba vevő egyházköri közgyűléseit 2003 nyarán a következők szerint szervezték meg: a kolozs-tordai egyházkör június 28-án Kolozsváron, a belvárosi egyházközségben, *dr. Rezi Elek* főjegyző és *Máthé Dénes* főgondnok részvételével, a szószéki szolgálatot *Dimén József* tordatúri lelkész végezte; a marosi egyházkör június 21-én Marosvásárhelyen, *Máthé Dénes* főgondnok és *dr. Rezi Elek* részvételével, az istentiszteleten *Jakabházi Béla* helybeli gy. s.lelkész prédikált; a küküllői egyházkör június 20-án Küküllődombón, *Gyerő Dávid* előadótanácsos részvételével, az istentiszteleten *Szentgyörgyi Sándor* désfalvi lelkész prédikált; a székelykeresztúri egyházkör június 28-án Kissolymosban, *dr. Szabó Árpád* püspök részvételével, *Pitó Attila* tarcsafalvi lelkész szószéki szolgálatával; a székelyudvarhelyi egyházkör június 28-án Homoródújfaluban, *Gyerő Dávid* előadótanácsos részvételével, a szószéki szolgálatot *iff. Szombatfalvi József* homoródszentmártoni gy. s.lelkész végezte; a háromszék-felsőfehéri egyházkörben május 24-én Brassóban, *Gyerő Dávid* előadótanácsos részvételével, a prédikátor *Demeter Sándor* sepsiszentgyörgyi gy. s.lelkész volt.

Lelkészképzés

■ Az unitárius hallgatók a 2003-as év húsvéti és pünkösdünnepén legációszolgálatokat végeztek egyházközségeinkben. Az Egyházi Képviselő Tanács ülésein részletesen kiértékelte az erről szóló jelentéseket, és a legátust fogadó egyházközségeknek köszönetet mondott.

■ A hallgatók a 2003. januári vizsgaidőszakban tették le I. félévi vizsgáikat. A sikeresen vizsgázók közül tanulmányi eredményeikkel kiemelkedtek *Lakatos Csilla Adél* V. éves (10-es általánossal), *Ilkei Ildikó* III. éves (10-es általánossal) és *Orbán Erika* (9,80-as általánossal) hallgatók. A II. félévi vizsgákra a júniusi vizsgaidőszakban került sor, a legkiemelkedőbb tanulmányi teljesítményt ezúttal is *Lakatos Csilla Adél* (10-es általános), *Ilkei*

Ildikó (10-es általános) és *Orbán Erika* (9,75-ös általános) érték el. Az Egyházi Képviselő Tanács a 2002–2003-as tanévben is tanulmányi és segélyösztöndíjat biztosított a hallgatóknak: előbbit a vizsgaeredmények, utóbbit egy családi helyzetet, tanulmányi előmenetelt és órákon kívüli tevékenységet felmérő, átfogó pályázati rendszer alapján.

■ A Protestáns Teológiai Intézetben február 7–8-án tartották a csendes napokat. Az unitárius hallgatóknak előadást tartott *dr. Cseke Péter* egyetemi tanár *A falukutatás kérdései a két Homoród mentén* címmel, és *Veres Valér* egyetemi tanársegéd *Az ifjúság társadalmi és vallásos helyzete településtípusok szerint* címmel. A bibliamagyarázatokat *Mezei Csaba* és *Rüszt Tibor* kolozsvári lelkészek, valamint *Bartha Zsuzsanna* mészköi lelkész tartották. A közös intézeti előadást *Visky András* mutatta be *Kereszténység és művészet* címmel.

■ Június 16–20. között az V. évet végzett hallgatók szakvizsgát tettek, a következő eredményekkel: *Lakatos Csilla* 9,50, *Jakabházi Erika* 9,50, *Bodor Piroska* 8,00.

■ A Lelkészképesítő Bizottság június 18–19-én vizsgálületet tartott, amelyen sikeres lelkészképesítő vizsgát tett a 2001-ben végzett gyakorló segédlelkészek közül *Andrási Benedek* (9,00-es általánossal) és *Bálint Róbert* (8,44), lelkészi oklevelet nyervén. A többi vizsgaköteles gyakorló segédlelkész – *Kádár Attila*, *Koppándi Zoltán*, *Solymosi Zsolt*, *Szabó József* és *iff. Szombatfalvi József* objektív vagy szubjektív okokból a vizsga elhalasztását kérte.

Lelkésztovábbképzés

■ A 2003. év I. évnegyedi lelkészi értekezleteit március elején tartottuk meg: 3-án Torockón, 4-én Nyomáton, 7-én Medgyesen, 11-én Székelykeresztúron, 6-án Székelyudvarhelyen és 5-én Brassóban. Az értekezletek fő témáját az új könyvelési rendszer elmagyarázása és időszerű pénzügyi tudnivalók megosztása képezte, *Mikó Lőrinc* előadótanácsos és *Osváth Ilona* pénzügyi bizottsági tag felvezetésében.

■ A 2003. év II. évnegyedi lelkészi értekezleteit összevonva tartottuk meg, a kolozs-tordai, marosi és küllői egyházkörök lelkészei számára május 8-án Marosvásárhelyen, a székelyudvarhelyi, székelykeresztúri és háromszék-felsőfehéri egyházkörök lelkészei számára pedig Székelykeresztúron, május 9-én. Az előadók, *Sebestyén József* és *Káldi Gyula*, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Műemléki Főosztályának munkatársai voltak, akik bevezetést tartottak a műemlékvédelem alapvető tudnivalóiba.

Énekvezérképzés

■ Az Énekvezér-képesítő Bizottság 2003. március 31-i ülésén négy jelöltet fogadott vizsgára: *Bak Erzsébetet* Székelykeresztúrról, *Hurubás Jánost* Sepsiszentgyörgyről, *Szabó Máriát* Tordáról és *Várad Imrét* Nyárádszentmártonból. Az elméleti és gyakorlati vizsgák letétele után mind a négy jelölt

elnyerte az énekevezéri képesítést, a következő minősítéssel: *Bak Erzsébet* 9,25, *Hurubás János* 8,55, *Szabó Mária* 6,85 és *Váradi Imre* 8,70. Az Egyházi Képviselő Tanács mindannyiuknak kiállította az énekevezéri oklevelet.

Rendezvények, egyházképviselő

■ A hagyományos püspöki fogadást január 1-én tartották Kolozsváron a püspöki házban, ahol *dr. Szabó Árpád* és felesége meghívására kolozsvári unitáriusok, lelkészeink, az egyházi központ munkatársai és más vendégek együtt köszöntötték az Újesztendőt.

■ Január 10-én a püspöki irodában az elnökség képviselői találkoztak *Markó Béla* RMDSZ szövetségi elnökkel, akivel többek között az elkobzott ingatlanok ügyét, a felekezeti oktatás kérdéskörét és az erdőszentgyörgyi templom állami kárpótlását beszélték meg.

■ Január 13-án, a vallásszabadság törvénye kihirdetésének 435. évfordulóján megemlékező ünnepélyt tartottak Székelykeresztúron. A szószéki szolgálót *Gyerő Dávid* előadótanácsos végezte, az eseményt *dr. Szabó Árpád* püspök és *dr. Rezi Elek* főjegyző méltatta szakelőadásában. Az unitárius gimnázium tanulói énekszámokat adtak elő, és verses összeállítást mutattak be.

■ Január 15-16-án *dr. Szabó Árpád* püspök és *Gyerő Dávid* előadótanácsos hivatalos látogatást tettek Budapestre, a következő kormányzati hivatalokhoz és tisztviselőkhöz: NKÖM Műemléki Főosztálya, OM Egyházi Kapcsolatok Titkársága, Határon Túli Magyarok Hivatala, *Vass Lajos* NKÖM államtitkár, Apáczai Közalapítvány, Egyházi Ügyek Államtitkársága, *Kiss Elemér* kancellária-miniszter. A látogatások fő célja a 2003. évi magyar állami támogatások körvonalazása volt.

■ Január 26-án Csíkszeredában egyházközségi ünnepély és közgyűlés keretében beszélték meg az új templom építési tennivalóit. Az istentiszteleten *dr. Szabó Árpád* püspök prédikált.

■ Január 31-én az RMDSZ kongresszus nyitó napján *dr. Szabó Árpád* püspök is részt vett.

■ Február 14. és március 9. között *dr. Szabó Árpád* püspök és *Gyerő Dávid* előadótanácsos egyesült államokbeli körúton voltak, alapokat gyűjtve a kolozsvári Unitárius Diákotthon építésének folytatására. A körút alatt, amely sikeresnek bizonyult és elérte a kitűzött pénzügyi célokat, elsősorban unitárius egyházközségeket látogattak meg.

■ *Szili Katalinnal*, az Országgyűlés elnökével tartott kolozsvári találkozón február 28-án az egyház részéről *dr. Rezi Elek* főjegyző és *Máthé Dénes* főgondnok vett részt.

■ Március 14-én a Szent Mihály templomban tartott ökumenikus istentiszteleten *dr. Szabó Árpád* püspök is prédikált, majd a Farkas utcai templom Márciusi Fórumán az egyházak vezetői és hívei is részt vettek.

■ A gondnok-presbiteri értekezleteket március 17–21. között tartották Várfalván, Nyárádgálfalván, Ádámoson, Székelyudvarhelyen, Székelykeresztúron és Datkon. A főhatóságot *dr. Szabó Árpád* püspök, valamint

Máthé Dénes (4 helyen) vagy *Kolumbán Gábor* főgondnok (2 helyen) képviselték.

■ Március 28–29-én szórványkonferenciát tartottak Petrozsényben az észak-erdélyi és dél-erdélyi szórványvidékeken élő unitáriusok számára. A helyek mellett Lupény-Vulkánból, Petrilláról, Déváról, Nagyváradról, Besztercéről és Temesvárról is érkeztek képviselők. A programot *Papp László* nagyváradi lelkész előadása indította *Tagadás. vagy úttévesztés?* címmel, majd a szórványközpontok állapotának kiértékelése következett. Az istentisztelet szószéki szolgálatát *dr. Szabó Árpád* püspök végezte.

■ A Protestáns Teológiai Intézet unitárius hallgatói április 4–6. között szervezték meg a diáknapokat. A nyitó eseményt angol nyelvű színpadi előadás képezte, amelyet néptáncoktatás követett. A további programban asztalitenisz-bajnokság, tanár-diák kosárlaba mérkőzés, vegyes műfajú vetélkedő és akadémiai istentisztelet kapott helyet, és egy kerekasztal-beszélgetés *Az írott sajtó helyzete egyházunkban* címmel. A teológiai hallgatók lapja, a *Láng* ugyanakkor ünnepelte negyedik születésnapját.

■ Április 5-én Szentgericén megemlékező ünnepélyt tartottak Tiboldi István népnevelő születésének 210. évfordulóján, a helyi egyházközség és a Tiboldi Alapítvány szervezésében. Az istentiszteleten a szószéki szolgálatot *dr. Szabó Árpád* püspök végezte, az eseményen jelen volt *Máthé Dénes* főgondnok is.

■ A nagy-britanniai Unitárius és Szabadelvű Egyház április 13–17. között szervezte meg évi rendes közgyűlését Edinburg-ban, itt részt vett *dr. Szabó Árpád* püspök is, egyházunk üdvözlétét tolmácsolván.

■ Május 2–4 között tartották Kolozsváron a VI. Civil Fórumot, amelyen előadást tartott és az egyházi szekciót vezette *Kolumbán Gábor* főgondnok; a nyitó napon jelen volt *püspök afia* is.

■ Május 3-án Alsó-Felsőbencéden harangszentelési ünnepség volt; az egyházi beszédet *püspök afia* mondta.

■ Május 9–10-én szervezte meg a kolozsvári Unitárius Kollégium az Atlantisz harangoz szavalóverseny idején kiírását; a megnyitón *dr. Szabó Árpád* püspök is köszöntőt mondott.

■ Május 11-én Segesváron zászlóavató istentiszteletet tartottak, *püspök afia* részvételével.

■ Az Unitáriusok és Univerzalisták Nemzetközi Tanácsa (ICUU) május 27–június 2. között tisztújító közgyűlést tartott Prágában, amelyen egyházunkat *Kovács István* és *Székely Kinga* lelkészek, valamint *Máthé Sándor* esperes képviselték. A választások során *Kovács Istvánt* beválasztották a végrehajtó bizottságba, *Máthé Sándort* pedig a jelölőbizottságba.

■ Május 24-én volt a kolozsvári Unitárius Kollégiumban a ballagás, május 30-án az évszáró.

■ Május 31-én tartották a székelyudvarhelyi 2. sz. egyházközség templomának szentelési ünnepélyét, *dr. Szabó Árpád* püspök, *Kolumbán Gábor* főgondnok és híveink népes részvételével.

■ Június 6-án tartották a székelykeresztúri Unitárius Gimnáziumban a ballagást, ahol *dr. Rezi Elek* főjegyző is beszédet mondott. Ugyanaznap avatták fel a Sapientia EMTE székházat Kolozsváron, az erdélyi magyar püspökök sorában *dr. Szabó Árpád* is áldást mondott.

■ Június 13-án volt a székelykeresztúri Unitárius Gimnáziumban az évzáró, amelyen püspök afia is részt vett, és beszédet mondott.

■ A verespataki aranykitermelési terv vizsgálatára kiküldött parlamenti bizottság tagja, *Antal István* RMDSZ-es képviselő június 14-én Kolozsváron megbeszélésre hívta a Verespatakon érintett történelmi egyház képviselőit. Unitárius részről *Győrő Dávid* előadótanácsos vett részt. A tanácskozáson résztvevők egyetértettek az egyházak történelmi felelősségvállalásában.

■ Június 16-án rendezték meg Alsórákoson a Szabadság-napi ünnepélyt, ahol püspök afia prédikált.

■ Június 21-én került sor Szatmárnémetiben az új szatmári római katolikus püspök, *Schönberger Jenő* beiktatójára, ahol püspök afia képviselte egyházunkat.

■ Június 29-én volt a PTI unitárius hallgatói évzáró istentisztelete, ahol a szószéki szolgálatot *dr. Szabó Árpád* végezte; a három végzős hallgató, *Jakabházi Erika*, *Lakatos Csilla* és *Bodor Piroška* az Egyházi Képviselő Tanács részéről végzési ajándékot vett át.

Személyi változások

■ *Csete Rozália* okleveles énekvezért kineveztük a kolozsvár-íriszi egyházközségbe, 2003. január 1-től.

■ *Varga Réka* alkalmazást nyert a vargyasi egyházközség énekvezéri állásába, január 1-i hatállyal.

■ *Demeter Erika* erdőszentgyörgy-bözödújfalvi lelkész 2003. január 6-tól szülési szabadságra távozott.

■ *Kovács Zsuzsannát* alkalmaztuk a kolozsi egyházközség harangozó állásába, március 1-től.

■ *Dimény Csillát* alkalmaztuk a tordatúri egyházközség harangozó állásába, március 1-től.

■ *Tar Imrét* alkalmaztuk a marosszentgyörgyi egyházközség énekvezérének, március 1-i hatállyal.

■ *Kecskés Gyöngyért* alkalmaztuk a marosvásárhelyi ekg énekvezérének, március 1-i hatállyal.

■ *Ferenczi Enikő* kolozsvári kórházlelkész 2003. március 1-től szülési szabadságra ment.

■ *Cseh Dénes* gagygy. segédlelkészt kineveztük az egyházközség rendes lelkészi állásába, május 1-től.

■ *Imre Zsuzsannát* alkalmaztuk a brassó-óvárosi egyházközség énekvezérének, május 1-től.

■ *Váradi Imre* alkalmazást nyert a nyárádszentmártoni egyházközség énekvezéri állásába, június 1-től.

■ *Kádár Attila* homoródalmási gyakorló segédlelkész áthelyezést nyert a kadácsi egyházközség gyakorló segédlelkészi állásba, 2003. június 1-i hatállyal.

Halottaink

Tánczos Mihály, a fiatfalvi unitárius egyházközség 21 éven át rendes és utóbb tiszteletbeli gondnoka, volt főtanácsi tag, életének 93., özvegségének 3. évében 2003. január 23-án elhunyt. Temetésére január 25-én került sor a fiatfalvi temetőben, amelyen a lelkészi szolgálatot Bartha Alpár helyi lelkész végezte.

Fodor Piroska nyugalmazott énekvezér életének 66. évében 2003. január 14-én elhunyt. Énekvezéri szolgálatát a gagyi, recsenyédi és korondi egyházközségekben végezte, 1984-ben az Egyesült Államokban telepedett le, ahonnan 1993-ban tért haza. Január 17-én temették a korondi templomból, a temetési szolgálatot Farkas László helyi lelkész vezette, a sírnál Szombatfalvi József esperes mondott búcsúbeszédet.

Deák Tibor, kolozsi egyházközségünk pénztárnoka, életének 51. évében március 4-én elhunyt. Temetése március 6-án volt a kolozsi temetőben, a szertartást Farkas Dénes helyi lelkész végezte.

2002. november 25-én Marosvásárhelyen 92 éves korában elhunyt **özv. Fülöp Zoltánné** sz. Torboszlói Bereczky Katalin, néhai Fülöp Zoltán felesége, aki Iklandon, Vadadban és Szentháromságon volt lelkész. Marosvásárhelyi búcsúztatás után (Kecskés Csaba lelkész végezte) Szentháromságon temették el november 27-én, ahol Sándor Szilárd helyi lelkész és Török Elek esperes végeztek szolgálatot.

Benedek Ágoston nyugalmazott unitárius lelkész életének 68. évében, 2003. április 14-én hosszú betegség után elhunyt. 1934-ben született Gyepesen, teológiai tanulmányait 1958-ban fejezte be a PTI UK-án. Besztercén, Gyepesen, Homoródjánosfalván, Nagyenyeden és a kolozsvár-monostori egyházközségekben végezte lelkészi szolgálatát. Temetési szertartására a kolozsvári Házsongárdi temetőben került sor április 17-én, a szertartást Bálint B. Ferenc kolozsvár-belvárosi lelkész végezte, az Egyetemes Egyház részéről dr. Szabó Árpád püspök, a kolozsvár-monostori gyülekezet és a lelkésztársak részéről Rüszt Tibor és Benedek Sándor lelkészek mondtak búcsúbeszédet.

Bíró Lajos siménfalvi unitárius lelkész 65 évesen, f. év május 6-án hirtelen elhunyt. 1939-ben született Siménfalván, teológiai tanulmányait 1961-ben fejezte be a PTI-ben. Medeséren 1961–1991 között, azt követően Siménfalván volt lelkész. Temetési szertartását május 8-án tartották Siménfalván, a temetési beszédet Szombatfalvi József esperes mondta, az egyház búcsúját dr. Szabó Árpád tolmácsolta. A kortársak nevében Jakab Dénes szentábrahámi lelkész, az ULOSZ részéről Kovács István búcsúzott; a sírnál Kiss Gergely egyházköri jegyző végezte a szolgálatot.

Özv. Nagy Béláné sz. Szabó Juliánna, néhai Nagy Béla lelkész özvegye 91 évesen, f. év május 9-én Sinfalván elhunyt. Nagy Béla Székelymuzsnán,

Csegezen és Sinfalván volt lelkész. Temetési szertartására ugyanott került sor június 11-én, a szolgálatot Pálfi Dénes helyi lelkész végezte.

Bencze Márton ny. magyarországi unitárius püspök f. év június 8-án, 85 évesen elhunyt. 1919-ben született Homoródkeményfalván, teológiai tanulmányait 1943-ban végezte el a kolozsvári Unitárius Teológiai Akadémián. Lelkeszi szolgálatát a budapesti Hőgyes Endre utcai Missziói Ház segédlelkészeként kezdte, majd az ottani egyházközség rendes lelkészének választotta. 1991 és 1994 között a Magyarországi Unitárius Egyház püspökhelyettese, 1994 és 2001 között püspöke volt, ekkor nyugdíjba ment. Temetésére június 27-én került sor a budapesti Hőgyes Endre utcai templomtól, ahol a szolgálatot Rázmány Csaba püspök végezte, és a testvéregyházak képviselői mondtak búcsúbeszédet. Az Óbudai temetőbe temették, ahol erdélyi egyházunk búcsúját dr. Szabó Árpád püspök tolmácsolta.



